

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הקתדרלה הגותית: תקשורת המונים בימי הביניים - 5396

תאריך עדכון אחרון 10-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תולדות האמנות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' שרית שלו-עיני

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sarit.shalev-eyni@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: תמסר בהמשך

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

במאות ה-12 וה-13 זכו ערי אירופה המערבית והמרכזית לפריחה כלכלית ותרבותית חסרת תקדים. הקתדרלה העירונית היתה לאחד ממוקדי הכוח הבולטים בעיר, מרכז תקשורת להמונים. תקשורת זו מצאה את ביטויה באפיקים ויזואלים שונים: ארכיטקטורה, חזיתות מפוסלות, חלונות צבעוניים. מבחר זה טמן בחובו פוטנציאל אדיר להעברת מסרים בדרך חדשה ורב גונית. סגנון הבנייה הגותי החדש הביא לתחרות בין הערים על בניית הקתדרלה הגבוהה ביותר, וכל קתדרלה קיבלה את צורתה המיוחדת ואופיה היחודי בהתאם לאופי המקומי של העיר ויושביה. בפרויקטים השאפתניים השתתפו כל שכבות האוכלוסיה, אשר הותירו את טביעות אצבעותיהם במדיה השונים שהתגלמו בהם. במהלך הקורס נעקוב אחר תהליכים מרתקים אלה, נחשוף את סודותיהם של המבנים השאפתניים, נלמד את השפה היוזואלית של העיר המדיאבאלית וביטוייה המיוחדים, ונראה כיצד האמנות הרב תחומית של הקתדרלה הכוללת ארכיטקטורה, פיסול וציור, מצליחה להקים לתחיה את המציאות הימי-בינמית בת התקופה ואת ההמולה העירונית על כל גווניה, על היבטיה הדתיים והחילוניים.

מטרות הקורס:

להכיר ולנתח את האמנות הרב תחומית המתגלמת בקתדרלה, ללמוד את שפתה היוזואלית בהקשרים תרבותיים וחברתיים רחבים, להתוודע לשיטות ניתוח שונות

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לנתח יצירות בכל סוגי המדיה: אדריכלות, פיסול וציור.
- לסגל קריאה ביקורתית של ספרות המחקר תוך זיקה הדוקה ליצירות האמנות ומושאי המחקר
- לנתח אמנות בהקשרים תרבותיים וחברתיים רחבים

דרישות נוכחות (%):

מלאה

שיטת ההוראה בקורס: השיעורים משלבים בין הרצאה קצרה (בראשית השיעור) +דיון, ניתוח והשתתפות פעילה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הקתדרלה כישות חיה ודינמית-המקרה של סנטיגו דקומפוסטלה
2. שרטט: הקתדרלה והפוליטיקה של העיר
3. לגעת בשמים: מהרומנסק לגותיקה
4. St. Denis-התיאולוגיה בשירות ארכיטקטורה
5. Amiens-בנאים או אדריכלים: ושקרים סודות
- 6 Köln-וחדשות מסורתיות שיטות-גותית אדריכלות חוקרים
7. חיים חצובים באבן-שובו של הפיסול המונמנטלי

8. החזיתות: תקשורת המונים בכיכר
9. החזיתות: תקשורת המונים ותרבות עממית

10. לעצב את קירות הכנסיה: מבט חתרני על אירועי הברית החדשה
11. האור הצבעוני והמימד הויזואלי החדש: לקחים ושעשועים בחלונות
12. המולת העיר והמסחר מחוץ לקתדרלה ובתוכה: מבט מן החלונות

חומר חובה לקריאה:
באתר המודל

חומר לקריאה נוספת:

- Artistic Integration in Gothic Buildings*, ed. Virginia Chieffo Raguin, Kathryn Brush and Peter Draper (Toronto, 1995)
- Barnes, Carl F., *The Portfolio of Villard de Honnecourt* (Paris, Bibliotheque nationale de France, MS Fr 19093): A New Critical Edition and Colour Facsimile, with a glossary by Stacey L. Hahn (Burlington, 2007).
- Blum, Pamela Z., *Early Gothic Saint-Denis: Restorations and Survivals* (Berkeley, 1992).
- Bony, Jean, *French Gothic Architecture of the 12th and 13th Centuries* (Berkeley, 1983).
- Branner, Robert., *St. Louis and the Court Style in Gothic Architecture* (London, 1965).
- Caviness, Madeline H., "Biblical Stories in Windows: Where They Bibles for the Poor?," in *The Bible in the Middle Ages : Its Influence on Literature and Art*, ed. Bernard S. Levy (Binghamton, NY, 1992), 103-147.
- Coldstream, Nicola., *Medieval Architecture* (Oxford, 2002).
- Davis, M., "Sic et non: Recent Trends in the Study of Gothic Ecclesiastical Architecture," *Journal of the Society of Architectural Historians*, 58 (1999): 313-423.
- Fassler, Margot, "Liturgy and Sacred History in the Twelfth-Century Tympana at Chartres," *The Art Bulletin*, Vol. 75, No. 3 (Sep., 1993): 499-520
- Frankl, Paul, *Gothic Architecture*, revised by Paul Crossley (New Haven, CT, 2000).
- Frankl, Paul, *The Gothic: Literary Sources and Interpretations, Through Eight Centuries* (Princeton, 1960).
- Grodecki, Louis and Catherine Brisac, *Gothic Stained Glass, 1200-1300* (Ithaca, N.Y., 1985).
- Hinkle, William M., *The Portal of the Saints of Reims Cathedral: A Study in Mediaeval Iconography* (New York, 1965).
- Katzenellenbogen, Adolph. *The Sculptural Programs of Chartres Cathedral: Christ, Mary, Ecclesia* (New York, 1959, 1964).
- Kemp, Wolfgang, *The Narratives of Gothic Stained Glass*, trans. Caroline Dobson Saltzweid (Cambridge, 1997).
- Murray, Stephen, *Notre-Dame, Cathedral of Amiens: The Power of Change in Gothic* (Cambridge, 1996). NA 5551 A45 M87

-
- Kidson, P., Panofski, "Suger and Saint Denis," *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, 50 (1987): 1-17.
- Murray, Stephen, "Notre-Dame of Paris and the Anticipation of Gothic", *The Art Bulletin*, Vol. 80, No. 2 (Jun., 1998): 229-253.
- Panofsky, Erwin, *Abbot Suger on the Abbey Church of St.-Denis and its Art Treasures*, 2nd ed. (Princeton, N.J., 1979). Robertson, Anne Walters. "The Reconstruction of the Abbey Church at St-Denis (1231-81): -----The Interplay of Music and Ceremony with Architecture and Politics," *Early Music History* 5 (1985): 187-238
- Sauerländer, Willibald, *Gothic Sculpture in France 1140-1270* (New York, 1972).
- Sauerländer, Willibald, "Antiqui et Moderni" at Reims", *Gesta*, Vol. 42, No. 1 (2003): 19-37. Spitzer, Laura, "The Cult of the Virgin and Gothic Sculpture: Evaluating Opposition in the Chartres West Facade Capital Frieze", *Gesta*, Vol. 33, No. 2 (1994): 132-150.
- Williams, Jane Welch, *Bread, Wine and Money: The Windows of the Trades at Chartres Cathedral* (Chicago, 1993).
- Wright, Craig, *The Maze and the Warrior: Symbols in Architecture, Theology, and Music*. (Cambridge, 2001).

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 20 %
 הגשת עבודה 70 %
 הגשת תרגילים 10 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

חדוות לימוד!
 קריאה משבוע לשבוע